

10 Klúčových pojmov Na ceste k spoločnému štátu Slovákov a Čechov

- 1. Washingtonská deklarácia:** Dokument vypracovaný T. G. Masarykom v USA (október 1918), ktorý vysvetľoval dôvody pre vznik spoločného štátu Čechov a Slovákov a garantoval jeho demokratické princípy.
- 2. Národný výbor:** Orgán, ktorý 28. októbra 1918 v Prahe prevzal moc a fungoval ako dočasná vláda novej Československej republiky.
- 3. Deklarácia slovenského národa (Martinská deklarácia):** Dokument prijatý 30. októbra 1918 v Turčianskom Sv. Martine, ktorým sa slovenskí predstavitelia oficiálne rozišli s Uhorskom a prihlásili sa k spoločnému štátu s Čechmi.
- 4. Slovenská národná rada (SNR):** Orgán vytvorený v Martine 30. októbra 1918, vyhlásený za jediný kompetentný hovoriť v mene slovenského národa. Jej predsedom bol Matúš Dula.
- 5. Samourčovacie právo národov:** Princíp presadzovaný prezidentom USA W. Wilsonom, podľa ktorého má každý národ právo slobodne rozhodnúť o svojej budúcnosti a štátnosti.
- 6. Prvomájové zhromaždenie v Liptovskom Sv. Mikuláši (1918):** Verejné zhromaždenie, kde Vavro Šrobár prvýkrát na slovenskom území verejne vyslovil požiadavku na spoločný štát s Čechmi.
- 7. Trianonská mierová zmluva:** Zmluva podpísaná 4. júna 1920 vo Francúzsku, ktorá definitívne určila hranice medzi Československom a Maďarskom.
- 8. Versailleský mierový systém:** Série mierových zmlúv po prvej svetovej vojne, ktoré zmenili mapu Európy a potvrdili zánik Rakúsko-Uhorska.
- 9. Matúš Dula:** Predseda Slovenskej národnej strany, iniciátor tajných porád aj zhromaždenia v Martine a predseda Slovenskej národnej rady.

10. Rakúsko-Uhorsko: *Monarchia (ríša), v ktorej žili Slováci pred rokom 1918 a ktorej rozpad po prehre vo vojne umožnil vznik nástupníckych štátov.*